

Wayeetsee' – Genesis 28:10 – 32:2

Aliyah 3 – Genesis 29:18 – 30:13

In deze *aliyah* lezen we dat Jakob zeven jaar voor zijn vrouw Rachel werkt en vervolgens in de huwelijksnacht door Laban **bedrogen** wordt. Hij krijgt in deze nacht niet Rachel, maar **Lea tot vrouw**. We kunnen de teleurstelling en boosheid van Jakob goed begrijpen. Toch besluit hij om nog zeven jaar te werken voor Rachel, die hij vervolgens ook tot vrouw krijgt. Jakob hield namelijk veel meer van Rachel dan van Lea. Rachel was zijn grote liefde.

Je zou kunnen stellen dat Jakob in deze geschiedenis **oogst wat hij gezaaid heeft**. Op slinkse wijze had hij het eerstgeboorterecht van Ezau gekocht voor een bord linzensoep. Vervolgens had hij zijn vader bedrogen en daarmee ook nog de eerstgeboortezegen van Ezau afgenomen. En nu krijgt hij zijn bedriegerijen terug op zijn eigen bord. Hij wordt door Laban bedrogen. Kennelijk zat deze bedriegerij in de familie.

Jakob wordt in de twintig jaar die hij bij Laban doorbrengt, **geconfronteerd** met zijn eigen **karacterzwakte**. Dit geeft Jakob de kans om de gevolgen daarvan te leren kennen. Dit geeft hem ook de kans om te veranderen, te groeien. De climax of de toets van dit groeiproces is uiteindelijk de worsteling bij de beek Jabbok. Hier vecht Jakob niet meer door bedriegerijen om de zegen, maar strijdt hij openlijk, van aangezicht tot aangezicht, met de Engel van de Heer. Bij deze confrontatie wordt zijn naam ook veranderd. Hij heet niet langer meer 'Jakob', wat zoiets als 'hielelichter' of 'hielegrijper' betekent, maar 'Israël', wat 'strijder met God' betekent.

Hieruit leren we dat God ons in het leven wil confronteren met onze eigen karakterzwaktes. Wij komen onvermijdelijk mensen tegen, die bepaalde dingen bij ons *triggeren* of waarin we onszelf herkennen. Dan krijgen we **een spiegel** voorgehouden. Je kunt kiezen om daarin te kijken of niet. Het is verstandig om dit wel te doen en ervan te leren. Dan kun je daadwerkelijk nieuwe stappen in het leven gaan nemen. Dan kun je met Gods hulp daadwerkelijk veranderen en een mooier mens worden.

Maar er gaat meer schuil achter deze geschiedenis. We kunnen hier ook een verwijzing in zien naar **Yeshua**. Hij werd door zijn Vader gezonden naar de **schapen van het huis van Israël** (Mattheüs 15:24). Nu betekent de naam 'Rachel' zoiets als 'ooi' (vrouwelijk schaap). Israël was Yeshua's Rachel, zijn eerste en grote liefde. Hij werkte voor Israël, tijdens zijn missie op aarde en niet voor de volken. Toch oogstte Hij in de eerste plaats een **bruid uit de heidenvolken (Lea)**, doordat zijn eigen volk Hem afwees. Het heil gaat eerst naar de heidenvolken en zal daarna pas terugkeren naar Israël, Yeshua's eerste liefde.

Wanneer Jakob zijn twee vrouwen verkregen heeft, begint er een ware **geboortestrijd** tussen Lea en Rachel. Beiden willen ze de meeste kinderen baren voor Jakob. Hiermee willen zij de liefde en de gunst van Jakob winnen. En we lezen dat God de baarmoeder van Lea opende en die van Rachel toesloot, omdat Hij zag dat Lea **minder geliefd** was. Hierin zien we Gods hart en dat Hij het opneemt voor de mindergeliefden op aarde. God richt zich allereerst op de verstotenen, de ondergeschikten, de eenzamen, de armen, etc. Verder leren we hieruit dat het hebben van meerdere vrouwen geen goed idee is. Ook leren we dat het hebben van voorkeursgezinsleden (later ook Jozef) geen goed idee is.

Helaas hebben we door de eeuwen heen ook veel **strijd** gezien tussen **gelovigen uit de Joden** en **gelovigen uit de heidenen**. We zien deze strijd in het Nieuwe Testament al duidelijk naar voren komen. Deze strijd is door de eeuwen heen blijven woeden. Beide groepen proberen te laten zien dat zij Yeshua het beste kunnen dienen en de meeste zegen voortbrengen. Dit heeft tot bittere strijd en jaloezie geleid en brengt geen extra liefde, maar alleen verkilling. Terwijl we Yeshua er toch op mogen vertrouwen dat Hij alle leden van zijn Bruid liefheeft, of we nu uit de Joden of uit de heidenen voortkomen. Hierin overstijgt Hij Jakob ver. Ja, Israël is en blijft zijn eerste liefde, maar Yeshua heeft de gelovigen uit de heidenvolken ook met een oneindige liefde lief!

Waarom moesten de zonen van Jakob, en daarmee de stammen van Israël, door zo'n nare en bittere geboortestrijd ter wereld komen? Kon God dat niet wat romantischer aanpakken? Dat had God kunnen doen, maar God wil nu juist zijn volk in deze gebroken wereld geboren laten worden. Dat gebeurt niet in isolement, maar te midden van de gebrokenheid. **God gebruikt een gebroken familie** om zijn plannen te volvoeren. En dat is de grote genade van God. Het laat met grote duidelijkheid Gods heilsplan zien. God kiest geen volmaakte mensen uit om zijn volk te worden, maar juist gebroken mensen met levens vol van strijd.

Dit is zo **hoopvol** voor ons. Hoe onze familie ook in elkaar steekt en hoe we er zelf ook voorstaan, God kan ons tot zijn volk maken! **Hij overstijgt de vijandschap**, zelfs wanneer deze zich in zijn gemeente voordoet. God gaat zijn eigen volk creëren. Hij schept eenheid, waar de eenheid ver te zoeken is. Hij mengt zich in de strijd van het voortbestaan en vormt zich dwars door alles heen een gewillig volk. Dit is ondanks het mensenwerk en alleen dankzij Gods grote genade en volharding. Houd dus hoop en moed!

Waarom moesten het **twalf zonen** zijn? Het getal twaalf speelt een bijzondere rol in de Bijbel. Er zijn twaalf stammen, twaalf apostelen, twaalf poorten van het Nieuwe Jeruzalem, twaalf maanden in het jaar en twaalf uren in een dag. Samen met het getal zeven vormt het getal twaalf een **volheid**. Zij staan voor de volheid, die je kunt bereiken. Wat hebben de zeven en de twaalf met elkaar te maken? Wel, zij kunnen beiden gevormd worden uit een drie en een vier. Zeven is namelijk drie plus vier en twaalf is drie maal vier.

Interessant genoeg vinden we **de zeven en de twaalf** ook beiden in de muziek terug. Je hebt zeven hele tonen in een octaaf en met de halve tonen erbij kom je op twaalf tonen. Zeven en twaalf geven samen de volheid van het octaaf aan. Waarom maken **drie en vier** dan samen de volheid? Je zou kunnen zeggen dat zij samen voor de volheid van tijd en ruimte staan. Drie staat voor het verleden, het heden en de toekomst. Vier staat voor het Noorden, Oosten, Zuiden en Westen. De zeven en de twaalf geven daarmee de volheid aan. Mogelijk wilde God daarom dat er twaalf zonen en stammen zouden zijn.

We lezen echter dat die twaalf zonen niet allemaal achter elkaar geboren worden. Ze worden in verschillende groepjes geboren. Eerst baart Lea **vier** zonen. Vervolgens baart Bilhah, de slavin van Rachel, **twee** zonen. Daarna baart Zilpah, de slavin van Lea, **twee** zonen. En later lezen we dat Lea nogmaals **twee** zonen baart. En tenslotte baart Rachel **twee** zonen. Dit brengt het totaal aantal zonen op twaalf.

Waarom zou dit zo uitvoerig beschreven staan? En waarom werden deze zonen in verschillende groepjes geboren? We kunnen hieruit afleiden dat **Gods volk geen uniform geheel** vormt. Nee, het is eerder pluriform van aard. Deze kinderen hebben verschillende moeders en ze worden in verschillende fases geboren. Dit laat zien hoe God zich een geloofsfamilie verzamelt uit alle volken van deze wereld. Zijn familie komt uit alle volken, natiën, stammen en talen. De gelovigen hebben verschillende achtergronden en worden ook in verschillende tijden en eeuwen geboren. Toch vormen zij één familie van God. En daarmee is het goed om over taal- en cultuurgrenzen heen te kijken en onze pluriforme broeders en zusters wereldwijd te ontmoeten. Dan kunnen we **van elkaar leren**, samen de hoogte, breedte, lengte en diepte van Gods liefde leren kennen (Efeze 3:18-19) en samen één familie van God vormen.

Een ander punt is dat deze geschiedenis naar Yeshua verwijst, net zoals alle andere delen van de Thora. Hoe verwijst dit dan naar Yeshua? Wel, de twaalf zonen van Jakob zijn verbonden met de twaalf leerlingen van Yeshua. En de geboorte van deze zonen verwijst naar de **roeping van de leerlingen van Yeshua**. Hij riep zijn leerlingen namelijk ook in verschillende fases en groepjes. Laten we hier wat verder op inzoomen:

In Mattheüs 4:18-22 lezen we dat Yeshua aan het begin van zijn bediening slechts vier leerlingen roept. Dit waren de **vier vissers** uit Galilea: Simon Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes. Pas veel later, in Mattheüs 9, lezen we over de roeping van Mattheüs. En in Mattheüs 10 komen we dan voor het eerst een lijst van de twaalf leerlingen tegen. Opvallend is daarbij dat de vier vissers als een groepje opgesomd worden en dat de rest van de leerlingen allemaal **in paren** genoemd worden. Deze paren worden verbonden met het woordje *kai* ('en'), maar tussen deze paren ontbreekt dit woordje. Hier staat dus geschreven vanaf vers 2:

*De namen nu van de twaalf apostelen zijn deze: de eerste, Simon die Petrus genoemd werd, **en** Andreas, zijn broer **en** Jakobus, de zoon van Zebedeüs, **en** Johannes, zijn broer;*

*Filippus **en** Bartholomeüs;*

*Thomas **en** Mattheüs, de tollenaar;*

*Jakobus, de zoon van Alfeüs, **en** Thaddeüs;*

*Simon Kananites **en** Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft.*

Hieruit kunnen we afleiden dat Yeshua zijn leerlingen riep in groepjes van **vier, twee, twee, twee en twee**. Dit komt exact overeen met de groepjes waarin Jakobs zonen ter wereld kwamen. Eerst vier zonen van Lea en daarna steeds paren van twee zonen. Dit brengt het sterke vermoeden naar de oppervlakte dat de **opeenvolgende** leerlingen van Yeshua ook letterlijk passen bij de desbetreffende zonen van Jakob in het rijtje. Helemaal helder kunnen we dit hier niet maken, maar er zijn wel een aantal punten, die deze opvatting ondersteunen. Laten we nog wat verder inzoomen op de zonen en leerlingen:

De eerste vier leerlingen zouden overeen moeten stemmen met de eerste vier zonen van Lea: Ruben, Simeon, Levi en Juda. Nu wordt **Ruben** in Genesis 49:3-4 de voortreffelijkste zoon in sterkte, hoogheid en mannelijkheid genoemd. Maar hij wordt ook onstuimig als het water genoemd. Deze beschrijving past uitstekend bij **Simon Petrus**, die het meest

daadkrachtig optrad, die de leider van de groep apostelen werd, maar die ook onstuimig van karakter was. Dit blijkt keer op keer in de evangeliën.

Vervolgens worden **Simeon en Levi** samen genoemd in Genesis 49. Van hen wordt gezegd dat hun wapens werktuigen van geweld zijn. Hun woede wordt vervloekt, omdat die hevig is. Ook zegt Jakob dat hij niet in hun geheim overleg wil komen en zijn eer niet aan hun bijeenkomst wil laten deelnemen. Deze beschrijving past goed bij de twee zonen van Zebedeüs: **Jakobus en Johannes**. In Markus 3:17 staat namelijk dat Yeshua hen de bijnaam Boanerges gaf, wat 'zonen van de donder' betekent. Ook lezen we in Mattheüs 20:20ev dat zij samen met hun moeder proberen de meest eervolle plaatsen naast Yeshua's troon te bemachtigen. Dit levert hun een reprimande op van Yeshua en oogst woede bij de medeleerlingen.

Juda moet dan corresponderen met **Andreas**, de broer van Petrus. Nu komt Andreas slechts enkele keren naar voren in de evangeliën en steeds heeft hij een bemiddelende rol. Volgens Johannes 1:41-42 was het Andreas die zijn broer Petrus bij Yeshua bracht. In Johannes 6:8-9 is het Andreas die het jongetje met de vijf broden en twee vissen bij Yeshua brengt. En in Johannes 12:22 brengen Filippus en Andreas de Grieken bij Yeshua. Driemaal brengt Andreas mensen bij Yeshua. Hij is een bemiddelaar. Dit komt overeen met de rol die Juda in Genesis 43 en 44 op zich neemt. Daar treedt hij als bemiddelaar op tussen Jakob, Benjamin en Jozef. Hij stelt zichzelf borg voor Benjamin en biedt zichzelf als slaaf aan in de plaats van Benjamin. Dit leidt er zelfs toe dat Jozef zich niet in kan houden en zichzelf aan de broers bekend maakt.

De rest van de linken zijn wat minder uitgesproken. Toch wil ik kort benoemen wat ik hierbij vond. De naam van de vijfde zoon '**Dan**' heeft met de rechtspraak te maken. Ook de zegen die Jakob hem meegeeft in Genesis 49:16 heeft met de rechtspraak te maken. Nu is de vijfde leerling van Yeshua **Filippus**. Volgens Johannes 1:44ev is het Filippus die Nathanaël (Bartholomeüs) naar Yeshua bracht. Hij zegt daarbij dat Hij degene heeft gevonden naar wie de wet van Mozes verwijst en hij roept Nathanaël op om dit met eigen ogen te komen bekijken. De verwijzing naar de wet en het advies om zelf ooggetuige te worden, passen wel binnen de rechtspraak.

De naam van de zesde zoon '**Naftali**' betekent 'worstelingen' of '(goddelijke) banden'. We lezen in Johannes 1 dat de zesde leerling **Nathanaël** in eerste instantie niet gelooft dat er iets goeds uit Nazareth kan komen. Maar als Yeshua laat weten dat hij hem allang gezien had onder de vijgeboom, dan is Nathanaël in één keer om. Hij roept uit: *'Rabbi, U bent de Zoon van God. U bent de Koning van Israël!'* Na een korte worsteling zijn er direct stevige en goddelijke banden die Nathanaël met Yeshua verbinden. Hij is de eerste die Yeshua rondit als Zoon van God erkent.

De naam van de zevende zoon '**Gad**' betekent 'geluk' of 'voorspoed'. Dit 'geluk' kan ook op toeval duiden, in de zin van 'geluk gehad hebben' of 'een meevallertje hebben'. De zevende leerling van Yeshua was **Thomas**, die bekend is geworden vanwege zijn ongelof. Hij wilde Yeshua eerst wel zien, voordat Hij geloofde dat Yeshua opgestaan was uit de dood. Mogelijk was hij een twijfelaar, die niet zo zeker van zijn zaak was. De dingen die gebeurd waren, waren mogelijk gewoon 'toeval' en helemaal geen echte verschijning van de Heer. Eerst maar eens even afwachten of het wel écht zo was...

De naam van de achtste zoon 'Asher' betekent 'voorspoed' of 'welvaart'. De achtste leerling van Yeshua was **Mattheüs**. Hij werd in het tolhuis van de Romeinen gevonden. Hij was door zijn corruptie zeer waarschijnlijk welvarend en rijk geworden. Toch gaf hij deze rijkdom en welvaart weg om Yeshua te volgen. Dit bracht hem de ware rijkdom.

Issaschar zou dan moeten corresponderen met Jakobus, de zoon van Alfeüs. En Zebulon heeft dan een link met Thaddeüs of Lebbeüs. Hier heb ik geen duidelijke linken gevonden.

Voor **Jozef en Benjamin** blijven dan **Simon de Kanaäniet/Zeloot** en **Judas Iskariot** over. Frappant hierbij is in elk geval dat Jakob het meest te lijden heeft gehad van deze laatste twee zonen. Zij waren de zonen van zijn favoriete vrouw Rachel. Jozef was zijn lievelingszoon, maar Jakob heeft jaren gedacht dat hij gedood was. Hier heeft hij veel verdriet van gehad. En door de geboorte van Benjamin verloor hij zijn geliefde vrouw Rachel. Zij stierf namelijk bij de bevalling van Benjamin. Benjamin heette oorspronkelijk ook 'Ben-Oni', wat 'zoon van mijn verdriet' betekent. En Yeshua heeft het meest te lijden gehad van Judas Iskariot, want hij was degene die Hem verried. Zou dit betekenen dat Judas Iskariot Hem ook in het bijzonder dierbaar is geweest?

We gaan afronden. Waarom zijn de leerlingen van Yeshua nu zo nauw verbonden met de zonen van Jakob? En waarom uit zich dit zelfs in de volgorde van hun roeping? Yeshua heeft dit zelf duidelijk gemaakt in Mattheüs 19:28. Daar zei Hij tegen de twaalf leerlingen:

*En Jezus zei tegen hen: Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, ook **zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen.***

Zijn twaalf leerlingen zijn specifiek uitgekozen om ieder over één stam van Israël te regeren. Dit zal in het **messiaanse rijk** / duizendjarig rijk gaan gebeuren. Dan zal Yeshua regeren in Jeruzalem en zullen zijn twaalf leerlingen op twaalf tronen zitten om te heersen over de twaalf stammen van Israël.

De link tussen de leerlingen/apostelen en de stammen van Israël komen we ook tegen in de **poorten van het hemelse Jeruzalem** (Openbaring 21). Deze twaalf poorten dragen de namen van de twaalf stammen én de namen van de twaalf apostelen. Kennelijk worden de apostelen aan specifieke stammen toegewezen door God. Mogelijk vormen de twaalf aartsvaders en de twaalf apostelen ook samen de **24 oudsten**, die op tronen rond de Troon van God zitten. We kunnen over hen lezen in Openbaring 4.

Nog een laatste vraag, om mee af te ronden: waarom mochten de zonen van de slavinnen Bilhah en Zilpah erven van Jakob, samen met de zonen van Rachel en Lea? God had twee generaties eerder toch duidelijk tegen Abraham gezegd dat de **zoon van de slavin** (Ishmaël) **niet mocht erven** samen met de zoon van zijn vrouw Sarah (Izak)? Wat is hier het verschil?

Ishmaël wordt als voorbeeld gebruikt in Galaten 4:21ev. Zijn geschiedenis laat zien dat we niet kunnen erven door **slaven van de wet** te zijn. We kunnen alleen erven als we **vrije kinderen** zijn, geboren door Gods Geest. Maar de zonen van Jakob verwijzen naar de leerlingen van Yeshua. En **Yeshua** kwam nu juist om van slaven vrije mensen te maken! Hij kocht ons vrij uit de slavernij. Daarom konden de zonen van de slaven wél erven, omdat zij **aangenomen** konden worden tot vrije kinderen van God! Dat is de genade van God.

Wat hebben we nu geleerd?

1. Je zult oogsten wat je zaait
2. Confrontaties met jouw karakterzwaktes werken als heilzame spiegels
3. Yeshua krijgt eerst zijn Lea, zijn bruid uit de heidenvolken
4. God neemt het op voor de mindergeliefden in deze wereld
5. God gebruikt gebroken families/mensen om zijn volk mee te creëren
6. De getallen twaalf en zeven staan voor een volheid
7. Gods familie heeft een pluriforme achtergrond, zo kunnen we van elkaar leren
8. De geboorte van Jakobs zonen correspondeert met de roeping van Yeshua's leerlingen
9. De twaalf apostelen zullen regeren over twaalf specifieke stammen van Israël
10. Wij kunnen niet erven met Yeshua als slaven van de wet
11. Wij kunnen alleen erven met Hem als vrije kinderen van God
12. Yeshua en de Geest maken ons van slaven tot vrije kinderen van God